ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARI
NUMERO 02 TOUKOKUU 2022

KAUPPA KAMARI

JULMAT JÄÄHYVÄISET IDÄNKAUPALLE

LAHTELAINEN RAUTE KOHDISTAA KATSEET MUILLE MANTEREILLE.
S. 14

L&T KOMIAMPAA KIERTOTALOUTTA ETELÄ-POHJANMAALLA

– JÄTE EI OLE ENÄÄ JÄTETTÄ, VAAN HYÖDYLLISTÄ MATERIAALIA, S. 10

KUTSU

ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARIN SÄÄNTÖMÄÄRÄISEEN KEVÄTKOKOUKSEEN

18.05.2022

klo 12:00 – 13:00,
Härmän kylpylä, Ylihärmä

ELINKEINOELÄMÄN FOORUMI

EP ELINKEINOELÄMÄN FOORUMI 2022

Aika: 18.05.2022 klo 13:00–16:00
Paikka: Härmän kylpylä, Ylihärmä

Kati Ruohomäki

Jan-Erik Hagfors

Timo Aro

Millä porskutamme tästä eteenpäin? Mikä muuttuu pysyvästi, sillä entiseen ei ole enää paluuta? Tapetilla mm. ilmasto ja energia-teemat, hyvä johtaminen sekä mistä saamme työntekijöitä jatkossa maakuntaamme.

Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin ja Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n, perinteinen EP:n Elinkeinoelämän foorumi kokoaa yhteen Etelä-Pohjanmaan liike-elämän vaikuttajat yhteisten asioiden äärelle.

Tule kuulemaan, keskustelemaan ja ravistelemaan omia ajatusmalleja yrityselämän puhujiemme sekä toistemme kanssa näistä teemoista.

Puhujiksi ovat lupautuneet Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n johtava asiantuntija Kati Ruohomäki, Härmän Kylpylän toimitusjohtaja Jan-Erik Hagfors, sekä johtava asiantuntija, VTT Timo Aro aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI:stä.

Tapahtumaa fasilitoi ja väkeä keskusteluttaa Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin toimitusjohtaja Tomi Kohtanen.

Ilmoittaudu 11.05. mennessä.
www.etela-pohjanmaankauppakamari.fi/tapahtumat

EK
ETELÄ-POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI

Viime vuoden muisteloita

KAUPPAKAMARIN 70-VUOTISJUHLAVUODESTA JÄI HYVIÄ MUISTOJA, KASVAVAA METSÄÄ, UUSIA TAPAHTUMIA JA DOKUMENTIKSI MYÖS JUHLAVUODEN VIDEOITA.

Kauppakamarin vuosikello ei juurikaan poikkea minkä tahansa yhdistyksen vuosikellosta. Keväällä on kevätkokous, jossa hyväksytään edellisen vuoden toimintakertomus ja tilinpäätös, sekä kuullaan tilintarkastajien kommentit. Syksyllä taas on syyskokous, jossa tehdään henkilövalinnat ja päätetään seuraavan vuoden toiminta-suunnitelmasta ja budjetista.

Tämän vuoden kevätkokous on toukokuun puolivälissä Härmässä, joten tässä kohdin on hyvä vielä kertaalleen pysähtyä muistelemaan viime vuoden toiminnan kohokohtia ja mieleen painuneita juttuja. Vuosi 2021 oli Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin 70-vuotisjuhlavuosi. Erilaisia tempauksia ja tapahtumia järjestettiin niin talvella, keväällä, kesällä kuin syksylläkin. Osan suunnitelluista jutuista korona valitettavasti esti, mutta paljon ehdittiin tekemäänkin mm. kuultiin erinomaisia tulevaisuuspuheenvuoroja kevätkokouksessa, heijastinliivejä pienille koululaisille tai lahjoituksia lasten ja nuorten mielenterveystyöhön.

Jotain jäi myös jälkipolville, käymme nimittäin tarkastamassa loppukevään aikana 70-vuotisjuhlatempauksessa istutetun metsäpalstan Ylistarossa. Toinen mukava muisto viime vuodesta on SeAMK:n opiskelijoiden tekemät videot kauppakamarin 70-vuotistaipaleesta ja viime vuoden mukavista tapahtumista.

Juhlavuoden kunniaksi elvytettiin myös Kauppakamari Golf -tapahtuma Kuortaneen golf-kentällä, joka saa jatkoa tänä kesänä Ruuhikoskella. Sinne muuten ehtii vielä hyvin mukaan. Itselläni ei oikein golf-maila käteen sovi sitten millään, mutta onneksi kesäkuussa on mukana hyvä edustus niin toimiston väkeä kuin kauppakamarin puheenjohtajistoakin tapahtumaa kentällä emännöimään ja isännöimään.

Ja olihan viime vuosi myös itselleni merkittävä, kun aloitin marraskuussa kauppakamarin toimitusjohtajana. Kauppakamarin pitkäaikainen toimitusjohtaja Pertti Kinnunen saateltiin eläkkeelle kunniamerkkien ja sähköpyörän kera 70-vuotisjuhlassa Kalevan Navetalla marraskuun lopussa.

Tämä vuosi on käynnistynyt vauhdikkaasti ja toivon, että saamme myös tästä vuodesta mukavia muistoja tulevaisuuteen. Hyvää kevättä kaikille!

TOMI KOHTANEN

Toimitusjohtaja
Etelä-Pohjanmaan kauppakamari

ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARI

WWW.ETELA-POHJANMAANKAUPPAKAMARI.FI

PÄÄTOIMITTAJA
Tomi Kohtanen

TOIMITUS
Petra Piironen
Ethel Yli-Mäenpää
Hannele Hynynen

KONSEPTI JA ULKOASU
Keskuskauppakamari

TAITTO
Fano Oy

KANNESSA
Heidi Sikkilä
Valokuvaaja Tomi Glad, Glad Media Oy

PALAUTTEET:
ep@kauppakamari.fi

ILMOITUSMYYNTI
Petra Piironen
Puh. 040 650 1588

JULKAISIJA
Etelä-Pohjanmaan Kauppakamari,
Kirkkokatu 23, 60220 Seinäjoki

ILMESTYMINEN
Neljä kertaa vuodessa maaliskuussa, toukokuussa, syyskuussa ja joulukuussa.

PAINO
Painotalo I-Print, Seinäjoki

JAKELU
Tämä lehti lähetetään kaikille Etelä-Pohjanmaan Kauppakamarin jäsenyrityksille ja -organisaatioille sekä yhteistyökumppaneille. Jos lehden vastaanottajaksi merkitty henkilö ei ole enää tavoitettavissa tästä osoitteesta, niin ilmoita siitä ystävällisesti meille, kiitos.

ISSN 2342-8198 12

Tiedon työntövoimaa

KAUPPAKAMARI | KOULUTUS ONLINE

KoulutusOnline.fi

Ajankohtaisin tieto kustannustehokkaasti jokaiselle yrityksesi oppijalle.

KoulutusOnlinen koulutusvideoilla varmistat, että henkilöstön osaaminen on aina ajan tasalla. Videoilta on helppo oppia missä vain oman aikataulun mukaan. KoulutusOnlinesta löytyy jokaiselle jotakin; uusimmat lakimuutokset, tukea johtamiseen, apua taloushallintoon, tietotekniikkavinkkejä ja paljon muuta.

Kokeile 2 viikkoa maksutta!

Hintaesimerkit kauppakamarin jäsenille alk.:
1 käyttäjä: 948 € + alv / vuosi
5 käyttäjää: 3240 € + alv / vuosi / käyttäjä

Kysy lisää: myynti@helsinki.chamber.fi

kauppakamarikauppa.fi

PÄÄKIRJOITUS

03 **Viime vuoden muisteloita**
Tomi Kohtanen

LIIKENNE JA LOGISTIIKKA

14 **Julmat jäähyväiset idänkaupalle**
Timo Sormunen

31 **Matkalla maailman markkinoille – muuttuuko Suomen saavutettavuus?**
Päivi Wood

YRITYSUUTISIA

09 **Apocalyptican huippusellistit maailmalla – ATA carnet helpottaa soitinten ja muiden tavaroiden väliaikaista vientiä maasta toiseen.**
Anne Hatanpää

10 **Komiampaa kiertotaloutta Etelä-Pohjanmaalla**
Elina Penttinen

26 **Ennakoivan ajotavan merkitys korostuu kustannusnousun myötä entisestään**
Petra Piironen

Hyvä hallitustyö PK-yrityksissä on vielä heikosti käytetty mahdollisuus

Hallitustyön kehittäminen kiinnostaa alueemme yrityksiä, selviää Hallituspartnerit Pohjanmaan tekemässä tuoreessa selvityksessä. Yhdeksi haasteeksi on osoittautunut epäröinti luovuttaa päätöksentekovaltaa ulkopuoliselle henkilölle tai epävarmuus sujuuko mahdollinen yhteistyö uuden hallitusjäsenen kanssa. Tämä korostuu erityisesti pienissä perheyrityksissä. Advisor-malli on yksi ratkaisu madaltamaan kynnystä.

Kilpailun kiristyessä, toimialojen muutospaineissa ja kasvua tavoiteltaessa herää yrityksissä viimeistään kiinnostus hallitustyön kehittämiseen. Kehitystyössä on tavoitteena saada hallitukseen uutta osaamista yrityksen seuraavaan vaiheeseen. Advisor-malli mahdollistaa matalan kynnyksen tutustumisen uuteen henkilöön sekä antaa myös Advisorina toimivalle henkilölle aikaa tutustua yritykseen. Hallitusjäsenyyttä harkitseva voi epäröidä, erityisesti pienten yritysten ollessa kyseessä. Niillä on usein kasvuvaiheessa toimintaan liittyviä riskejä näköpiirissä, jolloin riskien hallitseminen on hallitustyössä yksi kulmakiviä. Advisorista hallitusjäseneksi -polku on erinomainen kahden kauppa. Advisor-terminä on osalle yrityksistä vielä terminä melko tuntematon. Neuvonantaja ei ole yhtiön juridinen vastuuhenkilö, mutta sopimussuhteessa hän vastaa sovittujen asioiden huolellisesta hoidosta. Hänen roolinsa on neuvoa antava, avustava ja sparraava. Tarvittaessa myös tuoda hallitustyöskentelyyn sama tarvittava osaaminen, kuin uusi hallitusjäsenkin olin voivut tuoda.

-Me Hallituspartnereissa autamme yrityksiä tunnistamaan, ensinnäkin kumpi malli sopisi tilanteeseen ja suunnitelmiin nähden paremmin, advisor vai varsinainen hallitusjäsen. Lisäksi autamme oikean henkilön löytämisessä ja mahdollisesti systemaattisen hallitustyön käynnistämisessä, toteaa Hallituspartnerit Pohjanmaan uutena toiminnanjohtajana tammikuussa aloittanut **Jari Noppa.**

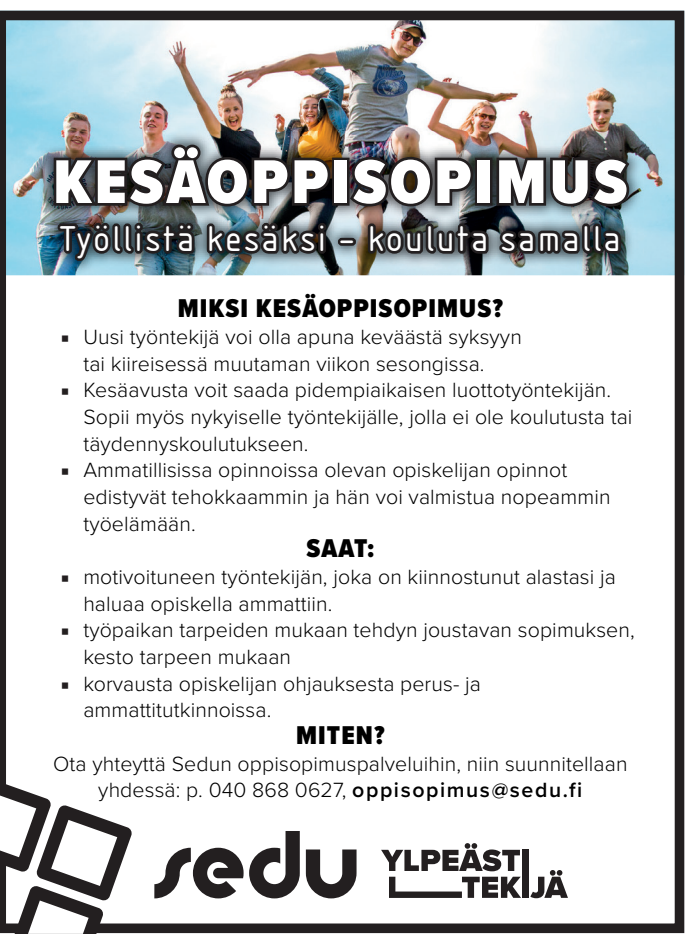

LUKU-SUOSITUS

Naisjohtajakatsaus

Uusin naisjohtajakatsaus tarkastelee naisten osuuksia pörssiyhtiöiden hallituksissa, toimitusjohtajina ja johtoryhmissä eri valtioissa. Vertailumaina ovat pääasiassa muut EU- ja ETA-valtiot. Hallitusjäsenyyksien osalta vertailua tehdään myös muihin OECD-valtioihin.

Ville Kajala, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

Talouskatsaus

Kauppakamarien talouskatsaus kertoo talouden suhdannetilanteesta ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksesta yrityksiin. Katsaus on koostettu kauppakamarien jäsenyrityksille tehdystä suhdannekyselystä. Kysely tehtiin 15.–17.3. ja siihen vastasi 1926 yritystä eri toimialoilta eri puolilta Suomea.

Jukka Appelqvist, pääekonomisti, Keskuskauppakamari

EU-katsaus

Keskuskauppakamarin julkaisema EU-katsaus kertoo, minkälaisen muodon Euroopan jälleenrakennus saa ja minkälaiset toimet ovat keskeisessä asemassa kestävän talouskasvun elvyttämisessä Ranskan EU-puheenjohtajuuskaudella.

Päivi Wood, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

2x

Tuoretta tietoa

APUA ENITEN TARVITSEVILLE

Kauppakamarit alkavat tekemään yhteistyötä Startup Refugeesin kanssa. Startup Refugees on vuonna 2015 perustettu voittoa tavoittelematon toimija, joka tukee pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja muita maahanmuuttajia työllistymisessä ja yrittäjyydessä. Yhteistyön tarkoituksena on auttaa sotaa pakenevia ukrainalaisia työllistymään ja kotoutumaan Suomessa.

Juho Romakkaniemi, toimitusjohtaja, Keskuskauppakamari

TIETOA YRITYKSILLE SODAN VAIKUTUKSISTA

Haluamme Keskuskauppakamarissa olla kaikin tavoin auttamassa, että tieto pakotteiden konkreettisista vaikutuksista kulkee yrityksiin. Nettisivuiltamme löydät kattavasti ja kootusti tietoa pakotteista sekä järjestämme ajankohtaisia maksuttomia tietoiskuja yrityksille.

Lenita Toivakka,
Kansainvälisten asioiden johtaja,
Keskuskauppakamari

KAMARIGOLF

08.06.2022

Aika: 08.06.2022 klo 12:00 – 18:00

Paikka: Ruuhikoskigolf, Isokoskentie 533, Seinäjoki

Etelä-Pohjanmaan kauppakamari järjestää vuosittaisen Kauppakamari-Golf- tapahtuman Seinäjoen Ruuhikoskella.
Tule verkostoitumaan elinkeinoelämän päättäjien kanssa, liikkuen luonnossa sekä nauttien maittavasta ruuasta.

Kilpailu käydään piste-bogey -kilpailuna, lisäksi erikoiskilpailuina lähimmäksi lippua (väylä 6) sekä pisin draivi (väylä 11). Kilpailun voittajalle myönnetään kauppakamarin komea kiertopalkinto sekä erikoiskilpailujen voittajat palkitaan.

Ilmoittaudu mukaan viimeistään 01.06. osoitteessa:
www.etela-pohjanmaankauppakamari.fi/ajankohtaista/tapahtumat/

Apocalyptican huippusellistit maailmalla – ATA carnet helpottaa soitinten ja muiden tavaroiden väliaikaista vientiä maasta toiseen

TEKSTI ANNE HATANPÄÄ

APOCALYPTICA ON HELSINKILÄINEN YHTYE, JOKA TULI TUNNETUKSI SOITTAMALLA METALLICAN MUSIIKKIA SELLOILLA. NYKYISIN YHTYE SOITTAA USEIMMITEN OMIA SÄVELLYKSIÄÄN. HUIPPUSELLISTIT OVAT ESIINTYNEET LÄHES KAIKILLA SUURILLA ESIINTYMISLAVOILLA EUROOPASSA JA YHDYSVALLOISSA.

– ATA carnet -tulliasiakirjan hankkiminen on yksinkertaista ja nopeaa, joskin tavaroiden luettelointi on haastavin osa prosessia. Tavaroiden luettelointi kannattaa tehdä huolella, sillä samaa luetteloa käytetään koko vuoden ajan, toteaa Paavo Lötjönen Apocalypticasta.

Kun ATA carnet on haettu Helsingin seudun kauppakamarista, yhtyeen ja soitinten matka maailmalle voi alkaa.

– Sellot ja muut tavarat pakataan eri salkkuihin ja numeroidaan. Vuoden aikana teemme useita matkoja eri maihin. Aina emme kuitenkaan tarvitse samoja tavaroita turneillamme. Silloin voimme esittää tullille ne tavarat, jotka ovat mukanamme, ja tulli tekee vastaavat merkinnät ATA carnet'seen. Voimme matkustaa eri maihin eri tavarat mukanamme niin monta kertaa kuin haluamme vuoden aikana ja käyttää ainoastaan yhtä ja samaa asiakirjaa, Lötjönen kertoo.

– Joskus tullit tekevät tarkkoja pistokokeita, mutta niistäkin olemme selvinneet kommelluksitta. ATA carnet toimii hyvin maailmalla. Sujuva tavaroiden kuljetus maasta maahan on tärkeää myös meille muusikoille. Suosittelemme ATA carnet'n käyttöä, Lötjönen jatkaa.

ATA CARNET – KANSAINVÄLINEN TULLIASIAKIRJA SUJUVOITTAA TAVAROIDEN VÄLIAIKAISTA VIENTIÄ

ATA carnet on kansainvälinen tulliasiakirja, jonka avulla tavaroita voidaan viedä väliaikaisesti sopimukseen liittyneisiin maihin tulli- ja verovapaasti korkeintaan yhden vuoden ajaksi. Carnet'lle voidaan hakea myös jatkoaikaa useassa maassa.

ATA carnet'lla voidaan viedä kaupallisia tavaranäytteitä, ammatinharjoittamisvälineitä ja näyttely¬tavaroita. Esimerkkeinä voidaan mainita tietokoneet, työkalut, kuvauskalustot, soittimet, koneet, korut, vaatteet, lääketieteelliset laitteet ja taideteokset.

OSALÄHETYKSET MAHDOLLISIA KÄYTETTÄESSÄ ATA CARNET'TA

Tavaraluettelo (Green List) on luettelo ATA carnet'een kattavista tuotteista ja laitteista. Listaan ei saa tehdä muutoksia, kun ATA carnet on myönnetty. Osalähetykset ovat mahdollisia. Jokaisen välilehden kääntöpuolella on sama tavaraluettelo kuin kansilehden kääntöpuolella.

ATA carnet'n käyttäjä voi halutessaan viedä väliaikaisesti vain osan ATA carnet'n tavaraluetteloon merkityistä tavaroista maasta

toiseen tai palauttaa ATA carnet'lla viedyt tavarat useassa erässä kotimaahan. Silloin ATA carnet'n haltijan on jo hakiessaan ATA carnet'ta ilmoitettava kauppakamarille osakuljetuksista, jotta kauppakamari voi liittää ATA carnet'seen tarvittavan määrän välilehtiä.

ATA carnet'n käyttäjän tehtävänä on ilmoittaa tullille ja merkitä ATA carnet'n sivuille, mitkä tavaraluettelon positiot milloinkin kuljetetaan yli rajan. ATA carnet'n käyttäjän on oltava erityisen tarkkaavainen ja tarkistettava tullin merkinnät ennen poistumistaan tullista. Valitettavasti kaikki maat eivät hyväksy osalähetyksiä, joten asia on hyvä tarkistaa kauppakamarista.

L&T
P 370

Komiampaa kiertotaloutta Etelä-Pohjanmaalla

TEKSTI: ELINA PENTTINEN, KUVA: TOMI GLAD, GLAD MEDIA OY

LASSILA & TIKANOJA ON YKSI SUOMEN SUURIMMISTA RASKAAN KALUSTON KULJETUSLIIKKEISTÄ. NYT MYÖS ETELÄ-POHJANMAAN LAKEUKSILLA ON ALKANUT NÄKYÄ ENTISTÄ ENEMMÄN L&T:N SINISÄVYISIÄ JÄTEAUTOJA, KUN ETELÄ-POHJANMAALLE AVATTU JÄTEHUOLLON YKSIKKÖ HEIDI SIKKILÄN JOHDOLLA AUTTAA ETELÄPOHJALAISIA YRITYKSIÄ TOTEUTTAMAAN KIERTOTALOUTTA.

Monet Etelä-Pohjanmaalla tuntevat L&T:n vaateteollisuudesta Tiklas-tuotemerkin ajoilta. Nyt entisen tekstiilitehtaan tiloihin Seinäjoen keskustan eteläpuolelle rakennetaan museokeskusta, mutta nykyisen L&T:n jätehuollon palvelut löytää uusista tiloista Kapernaumin kaupunginosasta.

Ympäristö-, teollisuus- ja kiinteistöpalveluita tarjoava L&T on avannut alkuvuodesta 2022 jätehuollon ja kierrätyksen yksikön Etelä-Pohjanmaan sydämeen Seinäjoelle. Tarkoitus on tehdä jätehuollosta eteläpohjalaiseen tyyliin piirun verran parempaa ja auttaa samalla yrityksiä kohti kiertotaloutta.

- Mahdollisuuksia tällä alueella on hurjasti! Jäte kun ei enää pitkään aikaan ole ollut vain jätettä, vaan materiaalia, joka on syytä laittaa arvoiseensa kiertoon. Jätehuolto on iso osa yrityksen vastuullisuutta, ja meillä on alueella jo paljon hyviä esimerkkejä vastuullisesti toimivista yrityksistä. Jatkossa pääsemme olemaan jätehuollon ja kierrätyksen kumppani toivottavasti yhä useammalle lakeuksien yritykselle, Etelä-Pohjanmaan yksikön vetäjänä toimiva aluepäällikkö **Heidi Sikkilä** L&T:ltä kertoo.

Mahdollisuuksien maailma kiehtoikin Sikkilää hänelle uudella toimialalla.

- Onhan tämä kiertotalous huomisen bisnes. Itse olen ennen tätä nykyistä pestiäkin kierrättänyt ison osan taloudessa syntyvistä jätteistä ja minimoinut sitäkin kautta maailmaan jättämääni hiilijalanjälkeä. Lajittelu tai vastuullinen ajattelu ei suinkaan tarkoita, että ihminen olisi jonkinlainen viherpiiperö. Arkisia käytännön tekojahan vastuullisuus lopulta on monessa yrityksessä kuin kotitalouksissa. Tehdään asioita jälkipolvia varten eikä sysätä vastuuta eteenpäin, Sikkilä jatkaa.

Vastuullisuus näkyy myös sinisävyisessä kalustossa

Jätehuollosta ja kierrätyksestä vastaavalla L&T:n Ympäristöpalveluilla on lähemmäs 700 raskasta ajoneuvoa, niille oma korjaamo ja lähes 900 kuljettajaa. Raskailla autoilla ajetaan arjessa paljon, mutta matkat ovat suhteellisen lyhyitä. Jätteet kasaan puristavalle jätepakkaajalle kertyy kahdeksan tunnin vuoron aikana stoppeja, mutta auto voi silti lyhimmillään ajaa vain reilut 50 kilometriä. Kuitenkin autoilla ajetaan vuoden jokaisena arkipäivänä noin 89 000 kilometriä, mikä vuodessa tekee yli 22 miljoonaa kilometriä.

L&T yrityksenä

- Perustettu vuonna 1905 Vaasassa
- Kolme toimialaa: ympäristöpalvelut, teollisuuspalvelut ja kiinteistöpalvelut
- Toimintaa Suomessa ja Ruotsissa
- Liikevaihto vuonna 2021 oli 812,5 miljoonaa euroa
- Työllistää yli 8 000 henkilöä
- Listattu Nasdaq Helsingissä

Kun reittejä on paljon, niiden optimointikin on jatkuvaa työtä. Optimoinnilla jokainen ajettu kilometri ja jäteastian tyhjennys saadaan mahdollisimman tehokkaaksi. Myös kuljettajien ajotapaa seurataan ja kehitetään autoihin asennetuilla henkilökohtaisilla ajotavanseurantalaitteilla.

L&T:n strategisena tavoitteena on puolittaa oman toimintansa päästöt vuoteen 2030 mennessä ja vähentää toimitusketjusta aiheutuvia epäsuoria päästöjä. Tavoitteen saavuttamisessa kalusto on luonnollisesti merkittävässä osassa. Polttomoottorilla käyvissä jäteautoissa suositaan uusiutuvia biopolttoaineita, joiden osto 3,5-kertaistui vuoden 2021 aikana edellisvuoteen verrattuna.
Jätehuollon kalustoon kuuluu tällä hetkellä 22 biokaasulla toimivaa jäteautoa, joita tulee vuoden 2022 alkupuoliskon aikana vielä kymmenen lisää. Lisäksi L&T:llä on käytössä yli 60 sähkökäyttöistä pakettiautoa.

- Kirsikkana kakun päälle tuomme Suomeen tänä vuonna myös ensimmäisen sähkökäyttöisen jäteauton. Volvo Trucksin sähköllä toimiva jätepakkaaja tullaan sijoittamaan näillä näkymin Lahden alueelle, Sikkilä kertoo.

Sähkön lisäksi myös muiden uusien polttoaineratkaisujen, esimerkiksi vetyteknologian, tarjoamia mahdollisuuksia tutkitaan L&T:llä aktiivisesti. Suomessakin voidaan jo muutaman vuoden päästä nähdä myös vetykalustoa liikenteessä, vaikka vielä tällä hetkellä maassa ei ole yhtäkään vedyn tankkauspistettä.

Uuden yksikön perustaminen alkaa käytännön toimenpiteistä – ja ihmisistä

- Itselleni sopii hyvin tämä aluepäällikön moninainen työnkuva, jossa yhdessä hetkessä tutkitaan porukalla jäteauton tai vaihtolava-auton kuntoa työsuojavarusteet yllä ja toisessa hetkessä vaihdetaan jakkutakki niskaan ja mennään kollegan kanssa asiakaskäynnille. Entisenä yrittäjänä ja aiemmissa tehtävissäkin olen tottunut hämmentämään montaa soppaa yhtä aikaa ja tekemään töitä ruohonjuuresta aina strategiatasolle. Siinä pysyy mieli kyllä virkeänä, Sikkilä nauraa.

Kaluston ja asiakkaiden hankkiminen sekä optimaaliset jätehuollon reitit ovat olennainen osa L&T:n yksikön arjen käytännön pyörittämistä. Ehkä tärkeintä on kuitenkin saada alusta asti tiimiin juuri oikeat ihmiset mukaan.

- Olen päässyt itse kokoamaan tiimin ja rakentamaan juuri meidän näköistä ja alueelle sopivaa L&T-yksikköä. Haluan, että kotiseutuni yrityksiä on jätehuollossa palvelemassa aidosti toimiva tiimi, jonka jäsenet pelaavat hyvin yhteen. Uskon, että erilaiset persoonat täydentävät toisiaan, ja että työhön sitoutunut tiimi myös saa enemmän aikaan kuin ihmiset, jotka ovat täällä vain töissä, Sikkilä kertoo.

Oman filosofiansa mukaan ihminen on aina ihmiselle ihminen, ja siksi Sikkilä haluaakin olla niin asiakkaille kuin tiimille arjessa läsnä. Kun on lähtökohtaisesti kiinnostunut ihmisistä, on yhdessä töiden tekeminen ja verkostoituminen helppoa.

-L&T on iso yritys, mutta täällä ollaan silti varsin inhimillisiä. Kun itse sukelsin tähän rooliin ja lähdin esittäytymään ja kerryttämään tietotaitoa muiden alueiden L&T:läisiltä, vastaanotto oli aina hyvin innostunutta ja lämminhenkistä. Kaikilla oli se asenne, että meitä eteläpohjalaisia autetaan kaikin tavoin, jotta pääsemme uuden yksikön perustamisessa sujuvasti alkuun ja sitä kautta auttamaan alueen yrityksiä. Uskon, että myös meidän alueen asiakkaat arvostavat tällaista yhdessä tekemisen kulttuuria ja maanläheistä meininkiä, Sikkilä sanoo.

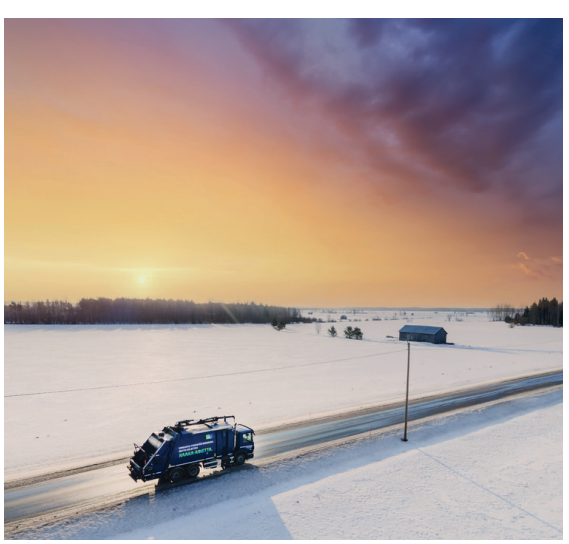

TEKSTI: TIMO SORMUNEN

Julmat jäähyväiset idänkaupalle

LAHTELAINEN RAUTE KERÄSI VIELÄ TAMMIKUUSSA YLI KOLMANNEKSEN UUSISTA TILAUKSISTAAN VENÄJÄLTÄ JA HORISONTISSA KAJASTI LUPAAVA KASVU. VENÄJÄN HYÖKKÄYS UKRAINAAN KUITENKIN ROMUTTI MARKKINAT YHDESSÄ YÖSSÄ. NYT KATSE ON JO MUILLA MANTEREILLA, JOILLA OVAT KUITENKIN LISÄTAAKKANA RAJUSTI NOUSSEET KULJETUSKUSTANNUKSET.

Yllätys, järkytys ja pettymys.

Siinä kolme tunnetta, jotka velloivat lahtelaisen Rauten toimitusjohtajan **Tapani Kiiskin** mielessä, kun ensimmäiset Ukrainan sotauutiset osuivat hänen näkökenttänsä. Pelkoja konfliktin äitymisestä oli toki ilmassa, mutta silti yhtiössä uskottiin viimeiseen asti järjen voittoon.

”Uutinen oli todella iso järkytys henkilöstölle rajan molemmin puolin. Tällaisiin sotatoimiin ei uskottu täällä Suomessa, mutta ei myöskään toimipaikoillamme Pietarissa, Kirovissa ja Moskovassa”, Kiiski kertoo.

Alkushokin jälkeen tilannetta ovat varovaisin sanakääntein kommentoineet myös yrityksen venäläiset asiakkaat.

”Politiikasta ei uskalleta puhua, mutta sota toki mainitaan. Heillä on luonnollisesti suuri huoli omasta tulevaisuudestaan, kun tuoreilla laiteinvestoinnilla ei ole enää juurikaan arvoa. Riskinä on, että alta murenevat markkinat ja samalla koko Venäjän talous”, Kiiski toteaa.

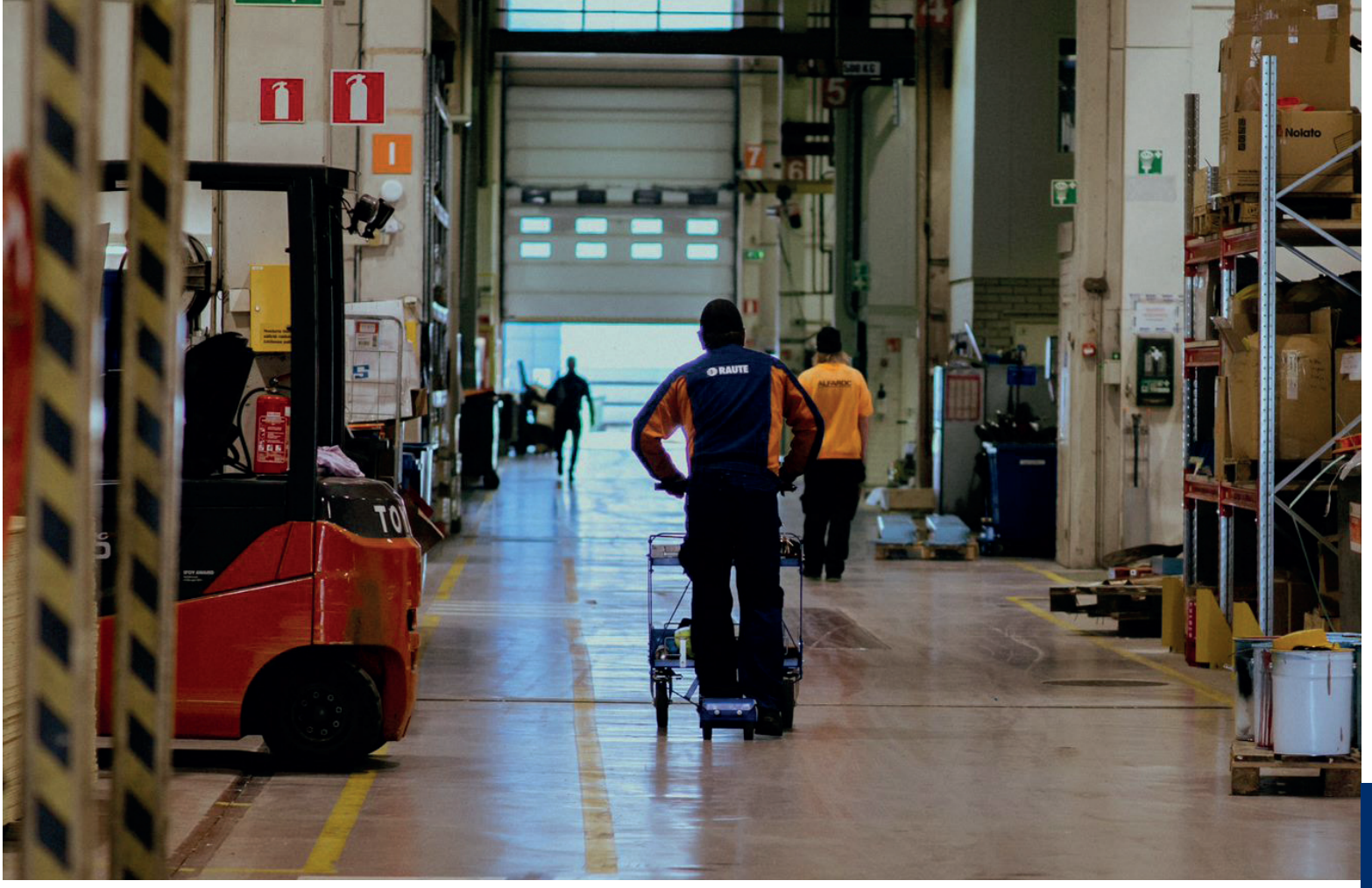

Venäjälle vasta uudistusten myötä

Monen muun suomalaisyrityksen tavoin Raute teki sodan puhjettua todella nopeat johtopäätökset. Puujalostusteknologiaa kehittävä ja toimittava yhtiö ilmoitti maaliskuun alussa lopettavansa aktiivisen Venäjän-kaupan, mutta hoitavansa loppuun aiemmin sovitut toimitukset.

Lopullisesti lappu laitetaan luukulle parin vuoden päästä, sillä laitetoimitusten lisäksi yhtiön on hoidettava sovitut asennukset ja koulutukset.

”Asiaa toki tarkastellaan aktiivisesti ja vanha ”never say never” -varovaisuus mielessä”, Kiiski tähdentää.

Runsaan 140 miljoonan euron liikevaihtoa tekevällä ja liki 800 henkilöä työllistävällä pörssiyhtiöllä on Venäjällä noin 40 hengen myynti- ja after sales-joukkue. Lisäksi päätoimipaikalla Lahdessa on pelkästään Venäjän markkinoihin keskittyvää väkeä.

”Toistaiseksi meidän on edettävä voimassa olevien lakipykälien mukaan ja noudatettava tehtyjä sopimuksia. Jos asiakkaat eivät pysty maksamaan, sopimukset on neuvoteltava uusiksi. Pöytä on joka tapauksessa putsattava ennen poistumista”, Kiiski painottaa.

Hänen ykköstoiveensa onkin, että sota saataisiin loppumaan nopeasti. Sen jälkeen alkaisi kenties selvitä, miltä tulevaisuus Venäjällä alkaa näyttää ja millaisin askelin pakotteita voitaisiin mahdollisesti purkaa.

”Se on kuitenkin selvää, että Venäjän markkinoita katsellaan uudelleen vasta sitten, kun sikäläinen hallinto ja yhteiskunta ovat uudistuneet riittävästi. Ja tuskinpa lähdemme silloinkaan liikkeelle liput liehuen. Kyllä luottamuksen palautuminen vie aikaa”, Kiiski toteaa.

Suomalaisyritysten vetäytyminen itärajan takaa on ollut monien mielestä jopa yllättävän nopea. Kiiski pitää joukkopakoa täysin ymmärrettävänä, sillä Venäjän hyökkäys rikkoi kaikkia kansainvälisiä pelisääntöjä. Myös markkinanäkymät murenivat saman tien ankarien talouspakotteiden ja vientirajoitusten myötä.

Bisnesten jatkaminen olisi tarkoittanut myös Venäjän sotakassan kasvattamista.

”Nämä syyt nopeuttivat vetäytymispäätöstä, vaikka samalla tunsimme myös pettymystä. Olemme toimineet Venäjällä jo varsin pitkään, mutta emme sittenkään oppineet tuntemaan sitä riittävästi”, toimitusjohtaja tunnustaa.

Kasvukatse Aasian ja Amerikan mantereille

Vetäytyminen tuo ison loven Rauten liiketoimintaan, sillä Venäjä ehti viimeisten kahden vuoden aikana nousta jo Euroopan rinnalle yhtiön tärkeimpänä vientimarkkinana.

Esimerkiksi viime vuonna uusista tilauksista peräti 39 prosenttia oli Venäjältä. Euroiksi muutettuna se tarkoittaa 79 miljoonaa.

Tässä lovessa riittää Kiiskin mukaan paikkaamista ja katsetta suunnataankin nyt yhtiön muille vientimarkkinoille. Niitä ovat Euroopan lisäksi muun muassa Pohjois- ja Etelä-Amerikka sekä Aasia.

”Tämä on meille kiistatta kova paikka, jota käydään läpi myös alihankkijaverkoston kanssa. Aiomme pitää kumppaneistamme kiinni, sillä ei meiltä löydy kaikkeen omaa osaamista”, Kiiski toteaa.

”VENÄJÄN KOHDALLA ON KIRKASTUNUT KORUTTOMASTI SE, MITÄ TARKOITTAA VAKAA JA ENNUSTETTAVA INVESTOINTIYMPÄRISTÖ. SEN ETEEN KANNATTAA MEILLÄ SUOMESSAKIN TEHDÄ NYT TOSISSAAN TÖITÄ”

Ilmoilla onkin hänen mukaansa tiettyä talvisodan ”kyllä tästä selvitään”-henkeä, joka tuntuu nyt yhdistävän koko suomalaista yritys- ja yrittäjäkenttää.

Eikä kasvokkain tavattaessa ole epäselvyyttä päivän puheenaiheesta.

”Venäjän kohdalla on kirkastunut koruttomasti se, mitä tarkoittaa vakaa ja ennustettava investointiympäristö. Sen eteen kannattaa meillä Suomessakin tehdä nyt tosissaan töitä”, Kiiski muistuttaa.

Tapani Kiiski

KUKA: Tapani Kiiski, ikä 59 vuotta, kotipaikka Hyvinkää

Puunjalostusteollisuudelle koneita ja laitteita toimittavan Rauten toimitusjohtaja vuodesta 2004

Hallituksen jäsen mm. Helkama Bicassa, Helkama Veloxissa ja Teknologiateollisuuden työnantajissa

KOULUTUS: Diplomi-insinööri, tekniikan lisensiaatti

PERHE: Vaimo ja neljä aikuista lasta

HARRASTUKSET: mökkeily ja liikunta

KEVYT-
TERÄS-
RAKENTEET

BETONIN
KÄSITTELY-
LAITTEET

BETONIIN
VALETTAVAT
TARTUNTA- JA
KIINNITYSOSAT

YHDISTÄVÄ TEKIJÄ
semko.fi

SEMKO

YRITYKSET JA
YRITTÄJÄT

Järjestä yritystapahtumasi
Ruuhikoskella!

Tarjoamme räätälöityjä
yritystapahtumia.

- Tykypäivät
- Golfkokeilut yritykselle
- Greencard-kurssit
henkilökunnalle
- Yrityksen golfkilpailu
henkilökunnalle tai
asiakkaille

Ota yhteyttä ja kysy lisää!
toimisto@ruuhikoskigolf.fi
050 911 6700

LAW.FI

Todellinen talouskatastrofi

JUURI KUN PANDEMIA ALKOI HELPOTTAA, SAATIIN EUROOPPAAN UUSI TALOUSHAASTE UKRAINAN KRIISISTÄ. VENÄJÄN TALOUDELLE HYÖKKÄYSSOTA TIETÄÄ PITKÄÄ TAKAPAKKIA, JONKA KAIKKIA SEURAUKSIA ON VIELÄ MAHDOTONTA ENNUSTAA. VYÖTÄ JOUDUTAAN KIRISTÄMÄÄN MYÖS MEILLÄ SUOMESSA, TOTEAA SUOMEN PANKIN TUTKIMUSPÄÄLLIKKÖ IIKKA KORHONEN.

TEKSTIT TIMO SORMUNEN

Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitoksen tutkimuspäällikkö Iikka Korhonen teki 24. helmikuuta tutut aamurutiinit. Niihin kuului myös pikainen vilkaisu kännykkään ja tarjolla oleviin uutisotsikoihin.

Kyseisenä aamuna ne koostuivat yhdestä selkeästä pääuutisesta: Venäjä oli hyökännyt Ukrainaan.

”Ensimmäinen ajatus oli, että nyt se sitten tapahtui”, Korhonen muistelee.

Monelle suomalaiselle uutinen oli järkytys, joka samalla nosti esiin vanhat pelot itänaapurin arvaamattomuudesta. Kokeneen Venäjän tutkijan silmissä se oli lopulta vain loogista jatkumoa vuoden 2014 Krimin miehitykselle sekä Donbassin ja Luhanskin ”mielikuvitusvaltioille”, kuten Korhonen itse alueita kuvailee.

”Huonoja enteitä oli ilmassa riittämiin jo vuosien ajan, jos niitä vain halusi nähdä. Toki itsekin toivoin viimeiseen asti, että sotapuheet olisivat olleet lopulta vain Venäjän bluffia”, hän huokaa.

Armoton isku Venäjän taloudelle

Heti ensimmäiset uutisotsikot luettuaan Korhoselle kirkastui myös se, että sota tulee olemaan Venäjän taloudelle todella kova isku, josta selviämistä on edelleen vaikea edes ennustaa.

Venäläisten ostovoima ja ruplan kurssi syöksyivät saman tien alamäkeen ja pudotusta oli kertynyt sodan ensimmäisen kuukauden aikana noin 30 prosenttia. Ja vielä pahempaa on edessä, kun lännen asettamat talouspakotteet alkavat kesän tullen puremaan täydellä tehollaan.

Ei siis ihme, että nuorta ja osaavaa väkeä muuttaa maasta kiihtyvällä vauhdilla, jos se vain on heille vielä käytännössä mahdollista.

”Se on ainakin selvää, että hyökkäyspäätöstä tehtäessä ei mietitty riittävän rationaalisesti sen talousvaikutuksia”, Korhonen toteaa.

Ruuan suhteen Venäjä on varsin omavarainen, mutta monella muulla toimialalla tiukat tuonti-

rajoitukset ja talouspakotteet halvaannuttavat tuotantoa. Muun muassa legendaarinen Lada-tehdas lomauttaa huhtikuussa väkensä komponenttipulaan vedoten.

Toisaalta harvalla venäläisellä on pian edes varaa auton vaihtoon. Korhosen luotsaaman tutkimusryhmän synkkä ennuste näet on, että Venäjän bruttokansantuote putoaa tänä vuonna noin 10 prosenttia. Tuonnin arvon arvioidaan romahtavan puoleen nykyisestä.

”Vastaavia lukemia nähtiin aikanaan Iranissa, kun talouspakotteet alkoivat iskeä sinne täydellä teholla”, Korhonen vertaa.

Edessä ankea tulevaisuus

Länsimaiden nopea ja määrätietoinen pakotepolitiikka ei sen sijaan yllättänyt kokenutta tutkijaa, sillä päätöksiä oli viritelty ja niistä oli myös varoiteltu valmiiksi jo etukäteen. Isompi hämmästys oli se, millaisella vauhdilla ja yhtenäisyydellä ulkomaiset yritykset – suomalaiset jopa niiden etujoukoissa – päättivät vetäytyä Venäjän markkinoilta.

”Tässä tilanteessa olisikin näyttänyt todella pahalta, jos sinne olisi jääty odottelemaan tilanteen kehittymistä. Nyt oltiin yhteisessä rintamassa”, Korhonen kehuu.

Taustalla olivat yritysten vaakakupissa alati painavammaksi tekijäksi tulleet vastuullisuuskysymykset, mutta myös synkkä tuntuma Venäjän tulevien vuosien talous- ja liiketoimintanäkymistä. Sikäläisille markkinoille ei ole paluuta kenties koko 2020-luvulla, vaikka sota pian loppuisikin.

Miltä Venäjä sitten näyttää vaikkapa kolmen vuoden päästä?

”Talous on paljon nykyistä pienempi ja irrotettu maailmantaloudesta, EU:sta ja Yhdysvalloista. Kansalaisten elintaso ja yritysten investoinnit ovat paljon nykyistä alemmalla tasolla. Kiinan kanssa tehdään entistä enemmän yhteistyötä”, Korhonen tiivistää.

KUVA VESA MOILANEN

Synkkenevää suhdannetta myös Suomeen

Ukrainan kriisi heittää ison varjon myös Suomen talouteen, vaikka Venäjän vienti oli jo edellisen kriisin jäljiltä typistynyt runsaaseen viiteen prosenttiin. Nyt se on painunut nollaan.

Sotauutisten myötä kuluttajien luottamus on kääntynyt jyrkkään laskuun ja pessimismi valtaa alaa myös elinkeinoelämän piirissä.

Valtiontaloudessa menokehykset joustavat ja velanottoa lisätään muun muassa puolustusmenojen kasvun ja pakolaiskriisin vuoksi.

Suomen Pankissa jouduttiinkin kevään korvalla tekemään kaksi erillistä skenaarioita tulevista kehityspoluista. Ensimmäisessä laskelmassa vaikutukset talouskasvuun ja inflaatioon rajautuvat pääosin kuluvaan vuoteen, jolloin Suomen talous kasvaisi tänä ja ensi vuonna noin 2 prosenttia.

Toisessa laskelmassa Suomen vientimarkkinat typistyvät eikä Venäjän tilalle vielä löydetä korvaavia vientikohteita. Myös raaka-aineiden ja energian hinnat pysyvät korkealla. Tällöin Suomen talouskasvu saattaisi kutistua noin 0,5 prosenttiin.

Molemmissa laskelmissa Suomen inflaation odotetaan nopeutuvan kuluvana vuonna 4–5 prosenttiin.

”Kyllä meilläkin joudutaan tinkimään elintasossa. Korotukset näkyvät jo nyt mm. elintarvikkeiden, teräksen ja lannoitteiden hinnoissa. Ruuan hintaan vaikuttaa paljolti se, millainen on Euroopan satokesä.”

Isoin kysymysmerkki on lopulta energian hinta. Siinä ratkaisun avaimet ovat Korhosen mukaan Yhdysvalloilla ja muutamilla suurilla öljyntuottajamailla, joita nyt painostetaan lisäämään tuotantoaan Venäjän öljyn korvaajana.

Sähkön osalta helpotusta tuo hiljalleen käynnistyvä Olkiluoto 3-ydinvoimala. Valonkajastusta

KUVA PETER MICKELSSON

”KYLLÄ MEILLÄKIN JOUDUTAAN TINKIMÄÄN ELINTASOSSA. KOROTUKSET NÄKYVÄT JO NYT MM. ELINTARVIKKEIDEN, TERÄKSEN JA LANNOITTEIDEN HINNOISSA. ”

tuo myös Euroopan vihreä siirtymä, kun Eurooppa pyristelee pikavauhtia irti Venäjän fossiilisesta tuontienergiasta.

”Lämpöpumppuihin, LNG-tekniikkaan ja ylipäätään energiansäästöön liittyvään teknologiaan tehdään pian isoja investointeja. Ja aikanaan on Ukrainakin rakennettava uusiksi. Näissä riittää työtä myös suomalaisyrityksille”, vuosina 2009–2010 myös Kyiv School of Economicsin vierailevana professorina ollut kauppatieteiden tohtori kannustaa.

KUVA ANTTI-AIMO KOIVISTO

Kansainvälisesti arvostettua Venäjän-tuntemusta

Iikka Korhosen (53 v) luotsaama Suomen Pankin nousevien talouden tutkimuslaitos perustettiin pian Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen vuonna 1991. Venäjän ohella se tutkii ja analysoi mm. Kiinaa.

Laitos on alansa kansainvälisesti tunnustettu asiantuntijaorganisaatio, jonka osaamiseen ja analyyseihin luotetaan muun muassa EKP:ssä, Euroopan Komissiossa ja Yhdysvaltain keskuspankki FED:ssä.

”Vastaavia tutkimussuuntauksia on muissakin EU-maissa ja niiden kesken on selkeää työnjakoa. Esimerkiksi espanjalaiset keskittyvät tutkimaan Latinalaista Amerikkaa”, Korhonen kertoo.

Taloustieteilijä tuli tutkimuslaitokseen yksityiseltä pankkisektorilta vuonna 1995, joten hän on ehtinyt nähdä itänaapurin monet myllerrykset ja suunnanmuutokset. Korhonen on johtanut kymmenen ekonomistia työllistävää yksikköä vuodesta 2009 lähtien ja tehnyt siinä sivussa myös omaa tutkimustyötä.

”Monissa muissa maissa kriisit kehittyvät hitain askelin eteenpäin, mutta Venäjällä ne voivat realisoitua muutamassa viikossa. Ukrainan tilanne lieneekin kirkastanut myös suomalaisille sen, miksi naapurimaata ja sen tilannetta kannattaa seurata ja tutkia”, Korhonen toteaa.

HHJ HYVÄKSYTTY HALLITUKSEN JÄSEN®

– Hallituksen tehtävä on seurata, että yrityksen arvot ohjaavat toimintaa myös poikkeusaikoina, Jorma Eloranta muistuttaa.

Hyvän hallitustyön tarve korostuu kriisissä

Pörssiyhtiöiden johdossa ja hallituksissa pitkän uran tehnyt vuorineuvos **Jorma Eloranta** pitää hallituksen roolia poikkeusaikoina erittäin merkittävänä. Aktiivinen hallitus on yritysjohdon tuki, avaa näkymiä, tunnistaa riskejä ja osallistuu vaihtoehtoisten suunnitelmien tekemiseen.

– Tämä on mahdollista vain jos hallitus on monimuotoinen ja toiminnassaan valpas, hän muistuttaa.

Eloranta suosittelee yrityksille myös systemaattista riskienkartoitusta. Sen idea on tiivistettävissä kolmeen sanaan: eliminoi, vähennä, varaudu. Pelkkä riskien tunnistaminen ei siis riitä.

– Seuraukset mahdollisen riskin todentumisesta on käytävä läpi kohta kohdalta: riittävätkö rahat, miten huolehditaan henkilöstöstä ja asiakkaista ja kuinka toiminnan jatkuminen varmistetaan. Hallituksen tehtävä on arvioida varautumistoimien riittävyys ja kattavuus – myös globaalisti.

Joskus kuulee sanottavan, että hyvää kriisiä ei kannata hukata. Kriisissä voi piillä mahdollisuuksia.

– Keskeistä on tarkastella omaa bisnestä, missä ollaan hyviä ja missä asioissa halutaan olla mukana tulevaisuudessa. Vahvistetaan siis sitä puolta, jonka menestymiseen uskotaan pitkällä aikavälillä ja kenties luovutaan toiminnoista, joilla ei nähdä vahvaa tulevaisuutta omassa business-portfoliossa.

– Kriisissä toimittaessa tarvitaan siis selkeää strategista näkemystä, mikä on ominta bisnestä, missä ja kuinka halutaan kilpailla, ettei leikata vahingossa kasvun edellytyksiä, Eloranta täsmentää.

Lue Jorma Elorannan haastattelu hhj.fi.

Tulossa: HHJ Pro – tulevaisuuden hallitustekijä

Hyväksytty hallituksen jäsen HHJ syntyi tarpeesta auttaa pk-yrityksiä menestymään. Hallitustyötä on HHJ:n avulla kehitetty tuhansissa yrityksissä. HHJ-koulutuksiin on osallistunut 15 000 ihmistä.

On tullut aika ottaa seuraava askel: HHJ Pro.

HHJ Pro on Suomen laajin hallitustyön koulutusohjelma omistajille, hallitustyötä tekeville ja toimitusjohtajille, jotka haluavat nousta seuraavalle portaalle tulevaisuuden hallitustekijänä.

HHJ Pron avulla

- nostat osaamisesi tulevaisuuden hallitustyön vaatimalle tasolle
- tavoitat korkean profiilin hallitusosaajaverkoston
- vahvistat omaa arvoasi hallitustyön osaajana
- hyödynnät monimuotoista oppimista, käytännön esimerkkejä, vertaisoppimista, keskustelua, tutkimuksen uusimpia tuloksia ja tulevaisuuteen katsovia asiantuntijoita.

Lisätietoja hhj.fi

KAUPPAKAMARI hhj.fi HALLITUS PARTNERIT

Lähi- ja etäkoulutukset Seinäjoki

7.-8.6. **HHJ© Puheenjohtajakurssi Uumaja**
9.6. **Koneturvallisuus työnantajan näkökulmasta**
23.9.-2.12 **HMJ - Hyväksytty Myyntijohtaja - kurssi**
5.10. **Monikanavaisen digikampanjan suunnittelu ja toteutus**
11.10.–15.11. **HHJ© – Hyväksytty hallituksen jäsen -kurssi**
26.–27.10. **Verotusseminaari**
3.11. **Somen monipuoliset mahdollisuudet**
10.11. **Esihenkilön työkalupakki**

Johtaminen & esimiestyö

18.5. **Tehokoulutus: Whistleblowing 2. osa - Johdon vastuukysymykset**
20.5. **Hyvin suunniteltu budjetti**
24.5. **Uusi yhteistoimintalaki käytännönläheisesti**
1.6. **Esihenkilön työkalupakki**
1.-3.6. **HR-päivät 2022 Silja Serenade**
15.6. **HR-vuosikello**

HR & Työsuhde

11.–12.5. **HR-ajokorttiⓇ**
19.5. **Palkanlaskennan vaativat tilanteet**
24.5. **Uusi yhteistoimintalaki käytännönläheisesti**
31.5. **Tehokoulutus: Perhevapaat ja perhevapaauudistus**
1.6. **Esihenkilön työkalupakki**
1.-3.6. **HR-päivät 2022 Silja Serenade**
7.6. **Työoikeuspäivä 2022**
15.6. **HR-vuosikello**

Syksyllä tulossa:

Asiantuntijasta esihenkilöksi
Videomarkkinoinnin työpaja
Ennakonperintä
HRA – rekrytoinnin ydin

Taloushallinto & verotus

19.5. **Kirjanpidon perustehtävät -valmennuspäivä**
20.5. **Hyvin suunniteltu budjetti**
24.5. **Kansainvälisen arvonlisäverotuksen ajankohtaiskatsaus**
8.6. **Ostoreskontra – tulkintatilanteet ja ratkaisut**
9.6. **Osakeyhtiön varojenjako – kirjanpitäjän must know**
14.6. **Käyttöomaisuuden poistot – kirjanpidossa ja verotuksessa**

Myynti & markkinointi & viestintä

17.5. **Tehokoulutus: Jakelun säännöt uudistuvat - komission asetus vertikaalisista sopimuksista**
1-2.6. **Key Account Manager (KAM) -ajokorttiⓇ 2022**
2.6. **Näin myyt julkiselle sektorille**

Kansainvälistyminen

10.5.-8.11. **Kuinka aloittaa vientitoiminta -valmennus**
25.5. **IncotermsⓇ 2020 -toimituslausekkeet ja logistiikan pullonkaulat**
31.5. **Kansainvälisen arvonlisäverotuksen ajankohtaispäivä**
31.5. **Kansainvälisen kaupan juridiikka**

Kauppakamari kouluttaa

Kauppakamarin monipuolinen koulutustarjonta pohjautuu asiakkaiden toivomuksiin ja tarpeisiin. Ison osan koulutuksistamme toteutamme etäkoulutuksina. Tällöin tarvitset vain nettiyhteyden ja olet mukana suorana lähetettävässä koulutuksessa omalta laitteeltasi.

Olemme ottaneet käyttöön uuden kauppakamarikaupan ja kaikki tilaisuudet ja koulutukset menevät ostoskorin kautta. Saadaksesi jäsenetuhintaisen koulutuksen, tulee sinun ensin rekisteröityä ja luoda henkilökohtaisesti tili kauppakamarikauppaan.

Autamme mielellämme, otathan yhteyttä ep@kauppakamari.fi, (06) 429 8100

Koko koulutusvalikoiman löydät osoitteesta kauppakamarikauppa.fi

Hyväksytty myyntijohtaja -kurssi

23.9. - 9.12.2022 Seinäjoki

Jokaisen menestyvän myyntijohtajan eduksi on kouluttautua, verkostoitua ja sparrata uusia ajatuksia.

Hyväksytty myyntijohtaja -kurssi tarjoaa kaikkea tätä –laadukkaan ja kokonaisvaltaisen kurssikokonaisuuden, nykyaikaiset menetelmät ja käytännönläheisen toteutuksen.

Ilmoittaudu koulutuksiin

kauppakamarikauppa.fi

Etäkoulutusten KAUSIKORTTI

Kausikortin tilaajana säästät tuntuvasti ja kasvatat osaamistasi! Henkilökohtaisella Kausikortilla voit osallistua vuoden aikana lähes kaikkiin Helsingin seudun kauppakamarin suorana lähetettäviin etäkoulutuksiin, joiden kesto on enintään yksi päivä. Yhden koulutuksen hinta on keskimäärin 400 euroa, joten kiinteähintaisen Kausikortin käyttäjänä hyödyt todella paljon.

Tutustu Kausikorttiin kuuluviin koulutuksiin KauppakamariKaupassa ja satsaa omaan osaamiseesi!

Hyödynnä useamman käyttäjän hintaetu!
Jo kaksi käyttäjää saa kausikortin **300 euroa per henkilö edullisemmin**. Kysy lisää myynti@helsinki.chamber.fi

TAPAHTUMAT

10.5.2022 Jäsenaamupala
Sopimusasiat ja sopimuksen uudelleen neuvottelu,
Ravintola Talriikki, Seinäjoki

18.5.2022 Sääntömääräinen kevätkokous
Härmän kylpylä, Ylihärmä

18.5.2022 EP Elinkeinoelämän foorumi
Härmän kylpylä, Ylihärmä

19.05.2022 Tietoisku:
Työhyvinvointi ja ergonomia osana tuottavuutta

08.06.2022 KamariGolf
Ruuhikoskigolf, Seinäjoki

17.6.2022 Laidunkauden avajaisbrunssi
Koskenkorvan Trahteeri, Koskenkorva

24.8.2022 After Work
Seinäjoen kaupungin teatteri

ILMOITTAUDU MUKAAN:
www.etela-pohjanmaankauppakamari.fi/tapahtumat

Ennakoivan ajotavan merkitys korostuu kustannusnousun myötä entisestään

TEKSTI: PETRA PIIRONEN, KUVA: ETHEL YLI-MÄENPÄÄ

Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin uuden jäsenen, Pahkakankaan Liikenteen, toimitusjohtaja **Johanna Pahkakangas** on tyytyväinen vuosi sitten tehtyyn kalustotilaukseen. -Jos nyt tekisimme vastaavasta kalustosta tilauksen, niin hinta ja läpimenoaika olisivat aivan toista luokkaa maailmanlaajuisen komponenttipulan vuoksi, Pahkakangas kertoo. Yritys on vast'ikään saanut käyttöönsä tilatut 8 kpl pikkubusseja, mitkä vastaavat aiempaa paremmin tiukentuneeseen tilaajan asettamaan vaatimustasoon. Julkinen puoli on Pahkakankaan Liikenteelle merkittävä asiakaskunta. Hankintasopimukset ovat olleetkin siunaus pitkän koronapandemian lock-down aikana, jolloin esimerkiksi markkinaehtoinen liikenne joutui valtion rajoitustoimista johtuen perumaan liikennevuoroja sekä tilausliikenne pysähtyi matkailun loppuessa kuin seinään.

Asiakaspalvelu on tärkeä osa kuljettajan työtä, mutta vaakakupissa painaa myös ennakoiva-ajotapa. Nykyjärjestelmillä on mahdollista seurata kuljettajien ajotapaa. Seurantajärjestelmillä pystytään hyvin analysoimaan kulutusta ja saadaan reaaliaikaista ja tarkkaa tietoa kuljettajan ajotavasta, kuten esimerkiksi jarrutuksista ja kiihdytyksistä. Raskas kaasujalka näkyy heti kuluissa, minkä vuoksi on tärkeää tunnistaa ajotapa ja tarvittaessa tehdä niihin muutoksia.

Etelä-Pohjanmaan tieverkko on hyvä, mutta Pahkakangas antaa pyyhkeitä syrjäseutujen taajaman ulkopuolisten teiden kunnosta. – Tieluokitusten pienentyessä teiden kunto heikkenee entisestään. Tien hoidosta ei saisi tinkiä ja hakea säästöjä, koska huonot tieosuudet osuvat suoraan kuljetusyrittäjän kukkaroon menoerinä lisääntyvinä huoltotarpeina, hän jatkaa.

Pahkakankaan Liikenne Oy

- Perustettu vuonna 1995
- Kotipaikka: Evijärvi
- Toimipaikat: Evijärvi, Seinäjoki, Ilmajoki, Kurikka, Alahärm, Ylihärm, Lappajärvi, Veteli, Vimpeli, Teerijärvi, Alajärvi
- Invakuljetukset, tilausajot, lentokenttäbussi, reittiliikenne
- 17 työntekijää
- Liikevaihto v. 2020: 1,1 MEUR

KIRJAVINKKI

Johtamislupaukset pitäisi tunnistaa osana tavoitteellisen johtamiskulttuurin voimaa

– Johtamista johtavat johtajat eivät tunnista tavoitteellisen johtamiskulttuurin kehittämisen voimaa ja sen mahdollisuutta tuottaa yritykselle kilpailuetua, sanoo pitkän linjan HR-johtaja ja tuore kirjailija **Susa Nikula**, jolta on juuri ilmestynyt teos ***Johtamislupaukset – opas johtamiskulttuurin tavoitteelliseen kehittämiseen*** Kauppakamarin kustantamana.

Teos antaa vastauksia muun muassa siihen, miksi johtamisen periaatteet eli johtamislupaukset kannattaa yrityksessä määrittää, miten määrittely tehdään, kuinka lupaukset toimeenpannaan ja miten niitä ylläpidetään ja mitataan.

Nikula sanoo hänen kirjansa olevan pitkälti kokemuspohjainen.

– Iso osa kirjasta on syntynyt niin, että puhuin ajatukseni kävelylenkillä word-tiedostolle. Myöhemmin sitten stilisoin, täydensin ja jalostin jo lenkillä tekemiäni ajatuksia haastatteluilla ja teoreettisella lähdemateriaalilla, hän kuvailee teoksen syntyprosessia.

– Itse olisin kaivannut tällaista kirjaa henkilöstöjohtajana työskennellessänioman työni tueksi ja ajatusteni sparraajaksi yrityksen johtamista kehittäessäni ja erilaisten hankkeiden läpiviemistä tukemaan, Nikula sanoo loppuun.

Lyhyesti lukuina

1 300 000 000 l

Maanteiden tavaraliikenne kuluttaa Suomessa dieselpolttoainetta 1,3 miljardia litraa vuodessa.

83 c / 55 %

Dieselpolttoaineen litrahinta on noussut vuodessa 83 senttiä eli noin 55 prosenttia.

30 %

Polttoainekulujen osuus voi olla yli 30 prosenttia kuljetusyrityksen kaikista kuluista.

Lähde: Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry.

Kamarikuulumisia

LISÄÄ KAUPPAKAMARIN KUULUMISIA LÖYDÄT INSTAGRAMISTA, **OTAHAN SEURANTAAN @EPKAUPPAKAMARI**

1 Petra ja Tomi käyvät läpi tulevaa Epanetin kanssa järjestettävää tietoiskua 11.2.

2 Fysio2000 päivitti saliohjelman 21.2.2022

3 Maittava naistenpäivälounas Holy Smokessa 8.3.2022.

4 Vientikilta kokoontui Pello Group Oy:n tiloissa 10.3.2022

5 Hyväksytty hallituksen jäsen – kurssi starttasi jälleen 18.3. Seinäjoen Scandicissa.

6 Kauppa- ja palveluvaliokunta kokousti Vaasassa 22.3.2022.

kauppakamarin jäsenyys kannattaa!

KAUPPAKAMARI JÄSEN

Kauppakamarin jäsenyys kannattaa. Jäsenet saavat käyttöönsä kamarin monipuoliset jäsenedut ja -palvelut. Asiakkaillesi ja yhteistyökumppaneille kauppakamarin jäsenyys viestii vastuullisesta yritystoiminnasta.

ALAVUS
Alavuden Öljynpuristamo Oy

HIRVIJÄRVI
Tähtilattiat Oy

HÄRMÄ
Lvi-Åman Oy

ILMAJOKI
AI-Data Oy
SS Datapalvelu Oy

ISOJOKI
Varla Automotive Oy

ISOKYRÖ
Dogomo Oy
Lakeuden Neon Oy
Weldsys Oy

JALASJÄRVI
J&T Laatupurku Oy
Turvaässät Tekniikka Oy

KARIJOKI
Net Weld Oy

KAUHAJOKI
Hartihaus Oy
Motorex Oy

KAUHAVA
Kiinteistöhuolto Karjanlahti Oy

KOSKENKORVA
Lakeuden Moniala Oy

KUOPPA-AHO
PetMark Oy

KURIKKA
LePo Isännöinti Oy

LAPPAJÄRVI
Kivitippu SPA Oy
Lappajärven Loma-Golf Oy
LP-Invest Oy

LOHILUOMA
Antun Putki Oy

NORINKYLÄ
Metser Oy

NURMO
Mismar Oy

SEINÄJOKI
Arkkitehti- ja insinööritoimisto Motiivi Oy
Heatmac Oy
Jormin Oy
KoneUrakointi Koski-Säntti Oy
Lassila & Tikanoja Ympäristöpalvelut Oy
Seinäjoen KTK Oy
Seinäjoen Rengaskeskus Oy
S. Turkki Ky
Qualitas NDT Oy

SOINI
JS Pinta Oy

YLIHÄRMÄ
Aski-Trans Oy

Matkalla maailman markkinoille – muuttuuko Suomen saavutettavuus?

Kuva: Liisa Takala

PÄIVI WOOD

JOHTAVA ASIANTUNTIJA,

KESKUSKAUPPAKAMARI

Venäjän hyökkäyssodan myötä myös Suomen logistinen sijainti on muutoksen kourissa. Venäjän ilmatilan sulkeminen, konttiliikenteen ongelmat sekä kohonneet energian hinnat vaikuttavat suoraan kuljetuskustannuksiin. Näillä tekijöillä on myös merkittävä vaikutus kuljetusten toiminta- ja huoltovarmuuteen, viime kädessä siihen, mikä on Suomen logistinen sijainti.

Kuljetusketjut olivat jännittyneessä tilassa jo ennen Venäjän hyökkäystä. Muutoksia globaaleihin kuljetusketjuihin oli havaittavissa jo Trumpin kaudella. Koronapandemian seurauksena kuljetusketjut heittivät kuperkeikkaa. Satamien sulkeminen, osaavan työvoiman pula mm. maantieliikennesektorilla johtivat hintojen nousuun ja söivät luottamusta ketjujen toimivuudesta. Kaksi vuotta pandemian alun jälkeen vaikutukset tuntuvat edelleen.

Suomen saavutettavuus maailmalta on levännyt vahvasti hyvin toimivien ja luotettavien lento- ja meriyhteyksien harteilla. Lento- ja meriliikenne ovat edelleen koronan jälkeisessä toipilasvaiheessa.

Lentoliikenteen toipumiseen uuden lisän tuo lentoliikenteeseen vaikuttavat pakotteet ja vastapakotteet. Nämä iskevät erityisen lujaa juuri Suomeen, lyhyin reitti Euroopasta Aasiaan on kulkenut Suomesta Venäjän yli. Kuljemme sumussa sen osalta, kuinka kauan tilanne kestää, jaetaanko markkinoita uusiksi ja miten tämä vaikuttaa Suomen saavutettavuuteen.

Suomen ollessa lähes täysin riippuvainen merikuljetuksista, Itämeren turvallisuustilanne ja mahdolliset kasvavat jännitteet on huomioitava myös Suomen toiminta- ja huoltovarmuudessa. Suomi hengittää satamien kautta. Ne muodostavat elintärkeän linkin ulkomaankaupan sujuvuudelle ja logistisille ketjuille ja ovat usein Suomen sisäisten logististen ketjujen alku- ja päätepisteinä.

Kun maailma ympärillämme myllertää, on entistä tärkeämpää saada pitkäjänteisiä investointeja liikenteen infraan. Liikennehankkeet tukevat alueellista saavutettavuutta ja lisäävät investointeja Suomeen. Vaikka väestö on Suomessa keskittynyt etelään, teollisuus elää ja voi hyvin myös pohjoisemmassa Suomessa.

EU-maita on nivottu yhteen eurooppalaisten liikenneverkkojen ja niitä tukevan rahoituksen avulla. Erityisesti Suomen kaltaiselle reunavaltiolle saavutettavuus on erittäin merkityksellistä. Suomesta etelään ja länteen liikenteen infraan on tehty voimakkaita investointeja, vihreää siirtymää tukevat raidehankkeet ovat olleet EU-politiikan lisäksi monessa paikassa kehittämisen ytimessä.

Meidän on pidettävä huolta siitä, että suhteellinen logistinen sijaintimme ei karkaa yhä kauemmas maailman markkinoilta kohoavien energiahintojen myötä.

Etelä-Pohjanmaan kauppakamari mukaan Suomen kasvukäytävä -verkostoon

Suomen kasvukäytävä on maamme suurin sekä ehein työssäkäynti- ja talousalue ulottuen aina Helsingistä Seinäjoelle. Tämä yhteistyöverkosto on perustettu vuonna 2013 toimimaan innovaatio- ja kehittämisalustana älykkäille ihmisten, tavaroiden, palveluiden sekä osaamisen liikkumisratkaisuille. Yhteiskehittämistä ovat mukana tekemässä kunnat, kaupungit, yritykset sekä koulutus- ja tutkimustoimijoita. Etelä-Pohjanmaan kauppakamari on kuluvana keväänä hyväksytty mukaan verkostoon. Kauppakamarin toimitusjohtaja Tomi Kohtanen vaikuttaa ohjausryhmässä ja Seinäjoen kaupungin elinvoimajohtaja Erkki Välimäki on verkoston työvaliokunnan jäsen. Isäntäorganisaationa ja koordinoijana toimii Hämeenlinnan kaupunki.

Kasvukäytävän alueella asuu noin 45% suomalaisista, sijoittuu noin 20 kaupunkia ja kuntaa, tuottaa noin puolet Suomen BKT:stä sekä noin 60% maamme koulutus- ja tutkimustoiminnasta. Kaupunkien ja kuntien rooli on toimia mahdollistajina tarvelähtöisille ja yritysvetoisille pilottihankkeille, joiden avulla luodaan innovaatioita sekä haetaan skaalautuvuutta. Verkoston perustehtävänä on luoda vetovoimainen kasvun ja asumisen vyöhyke edistäen alueen menestystä. Näitä saatuja oppeja jaetaan avoimesti toisille.

YHTEYSTIEDOT
ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARI
Kirkkokatu 23, 60220 Seinäjoki
www.etela-pohjanmaankauppakamari.fi

Toimitusjohtaja
Tomi Kohtanen
P. 050 506 2755
tomi.kohtanen@kauppakamari.fi

Yhteyspäällikkö
Petra Piironen
P. 040 650 1588
petra.piironen@kauppakamari.fi
Vaikuttaminen, verkostoituminen, jäsenasiat, viestintä, neuvonta- ja asiantuntijapalvelut

Assistentti
Hannele Hynynen
P. 040 533 8537
hannele.hynynen@kauppakamari.fi
Koulutusasiat, neuvontapalvelut, laskutus, tapahtumajärjestelyt

Harjoittelija
Ethel Yli-Mäenpää
P. 040 831 7068

Harjoittelija
Valerija Hirvilammi
P. 040 163 5070

LIITY JÄSENEKSI
Kauppakamarin jäsenyys on mahdollisuus olla mukana yhdessä kehittämässä yrityksille tärkeitä asioita niin maakunnassa kuin laajemminkin.

Täytä liittymislomake nettisivuilla
www.etela-pohjanmaankauppakamari.fi/jasenyys
ja tule mukaan vahvaan verkostoon!

Q&A LAKIMIEHELTÄ

TÄLLÄ PALSTALLA KOKENEET LAKIMIEHET RATKOVAT JÄSENTEMME ONGELMIA LAIN NÄKÖKULMASTA.
LÄHETÄ KYSYMYKSESI PETRA.PIIRONEN@KAUPPAKAMARI.FI

LAKIMUUTOS MUUTTAA TYÖSUHTEIDEN KILPAILUKIELTOSOPIMUKSET

Jokaisen työnantajan kannattaisi selvittää itselleen, mitä kilpailukieltosopimuksia koskevan lainsäädännön uudistuksesta seuraa, toteaa asianajaja Antti Palmujoki

ANTTI PALMUJOKI, ASIANAJAJA
ANTTI.PALMUJOKI@LAW.FI

KIRJOITTAJA TOIMII BLF ASIANAJOTOIMISTO OY:N OSAKKAANA JA HÄNELLÄ ON YLI 20 VUODEN KÄYTÄNNÖN KOKEMUS YRITYSKAUPPAJÄRJESTELYISTÄ.

Vuoden alussa tuli voimaan merkittävä lakimuutos, jota ei ole mediassa juuri noteerattu. Uudistus velvoittaa työnantajat maksamaan työntekijöille korvausta kilpailukieltosopimuksista.

Työntekijöillä on lain nojalla velvollisuus olla harjoittamatta työnantajansa kanssa kilpailevaa toimintaa työsuhteen aikana. Tämä ei kuitenkaan vaikuta työsuhteen jälkeiseen aikaan. Jos työnantaja haluaa estää työntekijöitään siirtymästä kilpailijoiden palkkalistoille, on tehtävä kilpailukieltosopimus.

Kilpailukieltosopimus rajoittaa työntekijän oikeutta siirtyä kilpailevan työnantajan palvelukseen tai harjoittaa kilpailevaa toimintaa omaan lukuunsa. Kilpailukieltosopimuksen tehosteeksi on mahdollista asettaa sopimussakko.

Kilpailukieltosopimusten tekemiseen on oltava erityisen painava syy, joka liittyy työnantajan toimintaan tai työsuhteeseen. Tällainen syy voi liittyä esimerkiksi työntekijän asemaan ja työtehtäviin, työnantajan liiketoimintaympäristöön, työnantajan liikesalaisuuksiin tai työntekijän saamaan erityiskoulutukseen.

Työnantajan on maksettava työntekijälle korvausta kilpailukieltosopimuksen rajoitusajalta, joka voi kestää enintään 12 kuukautta työsuhteen päättymisestä. Korvauksen määrä riippuu rajoitusajan kestosta ja työntekijän palkasta. Jos rajoitusaika on enintään kuusi kuukautta, työntekijälle on maksettava rajoitusajalta korvaus, joka vastaa 40 prosenttia työntekijän palkasta. Jos rajoitusaika on pidempi, korvauksen määrä on 60 prosenttia palkasta.

Korvaus on maksettava myös silloin, kun työntekijä työllistyy työsuhteen päättymisen jälkeen muualle kuin kilpailevan työnantajan palvelukseen. Korvausta ei tarvitse maksaa, jos työntekijä ei noudata kilpailukieltosopimusta. Korvausta ei tarvitse maksaa myöskään silloin, kun työsuhde on päättynyt työnantajasta johtuvasta syystä, mutta tällöin kilpailukieltosopimus ei sido työntekijää.

Työnantajalla on oikeus irtisanoa kilpailukieltosopimus noudattaen irtisanomisaikaa, jonka on oltava vähintään kolmasosa rajoitusajan pituudesta, kuitenkin vähintään kaksi kuukautta. Irtisanomisoikeutta ei ole enää sen jälkeen, kun työntekijä on päättänyt työsopimuksen.

Korvausvelvollisuus koskee ennen tämän vuoden alkua tehtyjä kilpailukieltosopimuksia vasta ensi vuoden alusta alkaen. Nämä sopimukset voidaan kuluvan vuoden aikana irtisanoa ilman irtisanomisaikaa.

Lakimuutoksen vuoksi jokaisen työnantajan kannattaa tämän vuoden aikana käydä henkilöstönsä työsopimukset huolella läpi. Jos tarpeettomia kilpailukieltosopimuksia ei irtisanota ajoissa, niistä voi myöhemmin aiheutua yritykselle merkittäviä kustannuksia. Parhaiten työsopimusten tutkiminen hoituu osaavan asiatuntijan avustuksella.

JÄSENYYS KANNATTAA!

- Verkostoitumisen mahdollisuus
- Tapahtumat ja tilaisuudet
- Edullisemmat jäsenetuhinnat koulutuksiin
- Maksuttomia neuvontapalveluita
- Teemme vaikuttamistyötä alueen yritysten menestymiseksi
- Tietolähteet päivittäiseen työhön
- Kansainväliset palvelut
- Neuvontapalvelu ulkomaan-kauppa asiakirjoista koskevista vaatimuksista
- 50% alennuksen ATA Carnet – tulliasiakirjoista
- Ajankohtainen tieto alueen asioista ja tulevista tapahtumista: Kauppakamari-jäsenlehti, sähköiset uutis-, koulutus- ja tapahtumakirjeet sekä aktiivinen viestintä sosiaalisen median kanavissa
- -10% Keskuskauppakamarin ansiomerkeistä

Lue lisää ja liity jäseneksi:
www.etela-pohjanmaankauppakamari.fi

Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin JEESAAJAT

Kauppakamari auttaa kasvuhaluisia yrityksiä maailmalle. KV-jeesaajat-verkostomme kokeneet kansainvälisen kaupan ammattilaiset jeesaavat jäsenyrityksiämme kasvun polulla.

Voit kysyä neuvoja, vinkkejä ja apua maksutta.

Anne Viitala
Senior Advisor
Puh. 0400 811 490
anne.viitala@viexpo.fi

- Maksuton vientineuvonta
- markkinaselvitykset
- yritysten kehittämispalvelut
- markkinaselvitysmatkat
- kansainväliset messut
- vientiprojektit yritysryhmille

Juha Lahtinen
CEO, partner
Export Maker Oy
puh. 050 036 5851
juha.lahtinen@exportmaker.fi

- kansainvälistmisstrategian laatiminen ja toimeenpano
- kv-uusasiakashankinta
- PK-yritysten viennin aloittaminen ja kehittäminen
- jälleenmyyntiverkoston rakentaminen
- erityiskokemus Kaakkois-Aasia (Indonesia), Pohjois-Amerikka ja Euroopasta Puola, saksankieliset maat, Benelux-maat, Ranska, Brittein saaret ja Pohjoismaat

Jari Vänskä
vientipäällikkö, Atria Suomi Oy
puh. 044 980 8698
jani.vanska@atria.com

- Aasian ja Kiinan kauppa
- vienti ja tuonti
- koneiden ja laitteiden kauppa
- elintarviketeollisuus

Marko Luoma
toimitusjohtaja
MT Xport Consultants Oy
puh. 045 880 3770
marko.luoma@xport.fi
Viennin aloittaminen ja vientisuunnitelman tekeminen

- markkinaselvityksen tekeminen
- kv-uusasiakashankinta
- jälleenmyyntiverkoston rakentaminen, laajentaminen ja tehostaminen
- kansainvälisten meddujen toteuttaminen
- sähköiset myyntikanavat

Jaakko Saha
logistiikkapäällikkö
Tuoretie Oy
puh. 040 550 7333
jaakko.saha@tuoretie.fi

- vienti, tuonti, passitus
- tullaus ja huolinta
- kuljetussopimukset ja kuljetusvakuutukset
- viranomaisyhteistyö (Tulli, Mavi, Evira)
- kumipyöräkuljetukset, koko Eurooppa (lämpötilasäädellyt)
- konttiliikenne ympäri maailman, meri-, lento- ja kumipyöräliikenne kokonaisuudessaan

ETELÄ-POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI

HHJ | PUHEENJOHTAJA

HYVÄKSYTTY HALLITUKSEN JÄSEN®

07. - 08.06.2022 | Uumaja

Pk-yrityksen hallituksen rooli on kasvanut yhteiskunnassa ja siten myös yhteiskunnan kehittämisessä. Yrittäjyyden edistäminen ja pk-yritysten toiminnan kehittäminen ja kasvun tukeminen ovat ajankohtaisia asioita niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla. Panostamalla pk-yrityksiin luodaan mahdollisuuksia uusien työpaikkojen syntymiselle ja vanhojen säilymiselle. Tässä työssä on pk-yrityksen hallituksella ja erityisesti sen puheenjohtajalla suuri strateginen rooli.

Kurssi koostuu yhdestä iltapäivästä ja yhdestä kokonaisesta päivästä sisältäen matkan, majoituksen ja tarjoilut.

HHJ | KURSSI

HYVÄKSYTTY HALLITUKSEN JÄSEN®

11.10. - 15.11.2022| Seinäjoki

Suosittujen Hyväksytty hallituksen jäsen HHJ-kurssien ansiosta tuhansissa suomalaisissa yrityksissä on keskusteltu johtamisen kehittämisestä, muutettu hallituksen työskentelyä, rohkaistuttu rekrytoimaan ulkopuolisia osaajia hallitukseen ja otettu merkittäviä kehitysaskeleita liiketoiminnassa.

HHJ on kasvanut ja kehittynyt yhdestä kurssista ja tutkinnosta kokonaiseksi pk-yritysten hallitustyön kehittämisohjelmaksi. HHJ-kokonaisuus sisältää jo nyt useita kursseja ja koulutuksia, joilla hallituksen pk-yritykselle tuottamaa hyötyä voidaan kasvattaa.

Lisäksi HHJ:hin lisätään koko ajan uusia koulutuksia ja sisältöä, jotta sen avulla voi kehittää itseään pitkäjänteisesti hallitustyön tekijänä.

HHJ- kurssin käyneitä jo lähes 13 000

Ilmoittaudu osoitteessa:
www.etela-pohjanmaankauppakamari.fi